

Tjeneste, som giver Adgang til Ansættelse i et Lærerembede. Jeg vil straks gøre opmærksom paa, at vi gaa en Periode i Møde, hvor vi ikke kunne vente, at denne Betingelse kan opretholdes. Det er jo klart, at der vil blive Brug for et betydeligt større Antal Lærere, end der nu er; og der vil ikke være tilstrækkelig Personale til Stede til at kunne ikke alene fyldestgøre Pladserne, men ogsaa fyldestgøre den Betingelse, at vedkommende Lærer skal have tjent i 4 Aar. Dersom der nu kommer fra en Kommunalbestyrelse Indstilling om Besættelsen af Lærerembederne i Løbet af de første Aaringer, og de indstillede efter Hovedreglen ere ukvalificerede, vil altsaa Skoledirektionen og til syvende og sidst Ministeriet kunne kassere en saadan Indstilling aldeles berettiget efter Loven. Naar de paagældende indstillede ikke opfyldte de fastsatte Betingelser, kunne de kassere en saadan Indstilling, og Følgen vil blive, at Ministeriet selv har Ret til at kalde, hvem det vil, til et saadant Embede. Jeg skulde vel mene, at naar Lovens Betingelse om de 4 Aars forudgaaende tilfredsstillende Tjeneste faktisk ikke kan opfyldes, maa Analogien med Reglen om Kaldsesretten komme i Anvendelse, og der maa Kommunens Indstilling have samme Gyldighed, som om den havde opfyldt Betingelserne, og jeg skønner ikke rettere, end at det i alt Fald vil være den eneste loyale Opfyldelse af Reglerne i Skoleloven, om man stillede sig saaledes. Jeg henstiller derfor ogsaa dette til den højtærede Kultusminister. Jeg tror ikke, der er noget til Hinder for, at der ogsaa derom kan blive givet et almindeligt klart og for alle gældende Svar. Med Hensyn til de 4 Aars Tjeneste vil jeg end yderligere fremsætte en Henstilling, da der ikke udtrykkelig er bestemt noget derom i Skoleloven. Skoleloven vil jo i sine Virkninger blandt andet medføre, at Lærerne blive mere stabile. Det har jo været Hensigten ved Indførelse af Alderstillæg, at Lærerne blive paa deres Plads og ikke behøve at søge Forflyttelse for at faa Forbedring. Det har sine Fordele, det har ogsaa sine mindre gode Sider, men i hvert Fald vil det, naar man forudsætter, at Læreren, der en Gang er kaldet til et Embede, bliver der maaske sin Livstid, være af saa meget større Betydning for Kommunerne, at man kender noget til den paagældende Mand, inden han bliver endelig ansat. Jeg vil derfor henstille til den højtærede Minister, om det ikke kan opfattes saaledes, at vi ved Gennemførelsen

af de ny Skoleplaner kunne bestemme som Regel, at for ny ansatte Lærere kan man benytte et Aars Konstitution, saa at den paagældende Mand kan blive kendt i Skoledistriktet, inden han bliver endelig ansat. Jeg tror, at det vilde være af overordentlig stor Betydning; at man kunde gaa denne Vej. Jeg forudsætter selvfølgelig, at en saadan Konstituering i det paagældende Embede da vilde blive at betragte som en delvis Opfyldelse af Skolelovens Betingelse om de fire Aars fyldestgørende Tjeneste, for saa vidt denne Tjeneste har været tilfredsstillende. Det er en ret almindelig Opfattelse baade hos Kommunerne og ogsaa hos Skoledirektionerne, at en saadan Bestemmelse kan træffes i Skoleplanen, men at den ikke nu kan følges, saa længe ikke en ved Lov sanktioneret Skoleplan er endelig traadt i Kraft. Jeg henleder Opmærksomheden derpaa, thi jeg tror, at mange Kommuner ville benytte sig heraf og indføre denne Regel om et Aars Konstitution af unge Lærere, før de blive endelig ansatte.

Vi staa nu over for den ny Rigsdags-samling og skulde altsaa kunne profetere eller skønne noget om dens Udsigter og om, hvad den maatte føre til. Det vil imidlertid være overordentlig vanskeligt at gøre dette, navnlig over for de Udtalelser, der faldt fra den meget ærede Rigsdagsmand for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen). Han syntes at stille en Kamp i Udsigt nu om den halve Million, som Ministeriet i Fjor tog uden Bevilling. Jeg vil om denne Handling sige for mit Vedkommende, og jeg kunde gerne sige for mine Meningsfællers Vedkommende, at der er vist ingen, der havde mere Anledning til at beklage den og for saa vidt ogsaa misbillige den end netop jeg, fordi det maatte være os klart, at denne Handling vilde blive misforstaaet og udnyttet i Agitationens Tjeneste, som om det var en Genoplivelse af Provisorierne fra Firserne. Den højtærede Konseilspræsident og Finansminister har med stærke Ord fralagt sig alt saadant, men vi vide jo, hvordan det gaar, at Agitationen tager sig af, hvad den i denne Henseende kan bruge og ikke bryder sig saa meget om Midlerne. Altsaa, vi havde Anledning til at beklage og misbillige denne Handling, og derfor deltog vi i den Beslutning derom; som blev vedtaget her i Fjor. Naar nu den højtærede Ordfører for Flertallet her i Salen stiller en Konflikt i Udsigt angaaende dette Punkt, vil jeg dog henstille til ham at overveje det Tidspunkt, som han vilde vælge til